



## İŞ DÜNYASI YÜZDE 1.8'LİK BÜYÜME İLE MORAL BULDU

### Durmadan çalışacağız

■ **TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu:** Çin'den sonra ikinci sıradayız. 2021 ve sonrasında büyümenin sürdürülebilir olması için de var gücümüzle çalışacağız. İş yerlerinin açılması ile umutlar daha da artacak.



### Takdire şayan rakam

■ **MÜSİAD Başkanı Abdurrahman Kaan:** Böyle zorlu bir dönemde pozitif büyüme trendini, takdire şayan bir performans. 2021 ve sonrasında pozitif büyüme performansının artarak sürecine inanıyoruz.



### 2021'de % 5'i geçerez

■ **DEİK Başkanı Nail Olpak:** Büyüyen nadir ülkelerden biri olduk. 2020 büyümesi, gelecek için pozitif sinyal verdi. 2021 büyümesinin yüzde 5 seviyesinin üstünde olabileceğini öngörüyorum.



### Canlanmanın habercisi

■ **ASKON Başkanı Orhan Aydın:** Büyüme rakamları büyük bir canlanmanın habercisi. Yakında büyüme tahmininde bulunan birçok kurum ve kuruluşun öngörülerinde yine revizyona gideceğine inanıyoruz.



### Sanayi destek verdi

■ **İSTANBUL Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan:** Türkiye'nin, beklentilerin aksine pozitif büyümesini çok değerli buluyorum. Bu büyümeye en güçlü desteği sanayinin vermiş olması gurur vericidir.



### Ekonomimiz diri çıktı

■ **İSTANBUL Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdağ:** Büyümede lokomotif imalat sanayii oldu. Normalleşme bize iyi geliyor. Korona yılında ekonomisi diri çıkan ülke olmak ne kolay ne de azimsanacak bir başarıdır.



### Yolumuzdan şaşmadık

■ **İSTANBUL Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz:** Yüzde 1.8 büyüme başarıdır ve bu başarı Türkiye'ye inanılanlar ile devam edecektir. Türkiye cıyunlara, operasyonlara rağmen yolumdan şaşmıyor.



### Yüzde 1.8 büyük başarı

■ **ANKARA Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran:** Covid-19 salgınına rağmen büyük başarı. Türkiye ekonomisinin bundan sonrasında üretim, yatırım ve ihracat odaklı kalıcı büyümeyi sağlaması beklentimizdir.



### Salgından az etkilendik

■ **ANKARA Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir:** Büyüme rakamı, pandemi sürecinin en az etkiyle atlatıldığını göstermektedir. Bu da önümüzdeki döneme ilişkin pozitif beklentilerimizi güçlendirmektedir.





## İHRACAT SİPARİŞLERİ ARTIYOR 6'DA

# İHRACAT SİPARİŞLERİ 2 AYDIR ÜST ÜSTE ARTIYOR

**İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI)**, anketinin şubat ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ocakta 54,4 seviyesinde bulunan **İSO Türkiye İmalat PMI** şubatta 51,7'ye geriledi. Bu sonuçla endeks,

üst üste 9'uncu ayda da eşik değer 50'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarında iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Yeni ihracat siparişleri, üst

üste 2'nci ayında da artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı. Üretim üst üste 2'nci ay artış gösterirken bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Üretimde devam eden büyüme ile firmaların birikmiş işlerinde, geçen yılın eylül ayından bu yana kaydedilen en hızlı düşüş yaşandı. Üretim gereksinimindeki artış ve yeni üretim hatlarının planlanması, firmaların şubatta da istihdam düzeylerini artırmalarını beraberinde getirdi. Böylece, mevcut istihdam artış trendi 9'uncu aya ulaştı.

Son aylarda Türk lirasında gerçekleşen değer kazancı, enflasyonist baskıların hafiflemesini sağladı. Girdi maliyetleri artmaya devam ederken, bu artış Temmuz 2020'den beri en düşük oranda gerçekleşti. Girdi fiyatlarında

artış bildiren firmalar, bu durumu hammadde maliyetlerindeki yükselişe bağladı. Özellikle iplik fiyatlarındaki artıştan sıklıkla bahsedildi. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise azalmayı sürdürerek son 10 ayın en düşük düzeyinde kaydedildi.

Anket katılımcıları, tedarik zincirlerindeki sorunların devam ettiğini bildirdi. Hammadde teminindeki zorluklar ve nakliye konteynırlarına erişimde yaşanan sıkıntılar, tedarikçilerin teslimat sürelerindeki keskin artışın devam etmesinde rol oynadı. Bu durum, satın alma faaliyetlerindeki hafif yavaşlama ile birleşerek girdi stoklarının daha da azalmasına yol açtı.

**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI verilerine göre, son aylarda tedarik zincirlerinde yaşanan ciddi aksamalar birçok sektörün üretim ve sipariş akışlarını olumsuz etkilerken, salgın nedeniyle operasyonlar sektöre uğramaya devam etti.





## TÜRKİYE ŞAŞIRTAN 2020 GSYH'Sİ İLE ÇİN İLE BİRLİKTE ÜLKELERİ PEŞİNE TAKTI

Salgına rağmen  
ZİRVE BÜYÜME

## Yatırımdan yüksek katkı

**D**ÖRDÜNCÜ çeyrekte büyümeye yüzde 10,3 ile yatırımlar, hane halkı tüketim harcamaları yüzde 8,2, devlet harcamaları yüzde 6,6 oranında katkı verdi. Yıllık olarak ise yatırımlar yüzde 6,5 ile başı çekti. Hane halkı harcamaları yüzde 3,2, devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 2,3 artış kaydetti. 2020 yılında ihracat yüzde 15,4 gerilerken ithalat ise yüzde 7,4 arttı. Sektörel olarak en yüksek büyüme yüzde 21,4 ile finans ve sigorta, yüzde 13,7 ile bilgi ve iletişim faaliyetlerinde gerçekleşti. En fazla küçülen sektörler de yüzde 5,2 ile mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri, yüzde 4,3 ile hizmetler sektörü ve yüzde 3,5 ile inşaat olarak sıralandı. Geçen yıl kişi başı milli gelir ise 8 bin 599 dolar oldu.

## Sadece iki ülke büyüdü

**G**ELİŞMİŞ ve gelişen ülkelerin oluşturduğu G-20 topluluğu içinde dördüncü çeyrekte yüzde 6,5, yıllık bazda yüzde 2,3 büyüyen Çin ile birlikte pozitif büyüyen ikinci ülke olan Türkiye, son çeyrekte yüzde 5,9 ve yıllık bazda yüzde 1,8 ile dünyadaki birçok ülkeyi geride bıraktı. Yıllık bazda ABD yüzde 3,5, Almanya yüzde 3,7, İngiltere yüzde 9,9, Avrupa Birliği yüzde 6,4, Euro Bölgesi yüzde 6,8 küçüldü. 2009'dan bu yana ilk kez küçülen Japonya da yıllık yüzde 4,8 daraldı. Yılın son çeyreğine göre de ABD yüzde 2,5, İngiltere yüzde 7,8, Almanya yüzde 3,6, İtalya yüzde 6,6, Fransa yüzde 5, Japonya yüzde 1,1, Güney Kore yüzde 1,3, OECD yüzde 3,4, Avrupa Birliği ortalama olarak yüzde 4,8 küçüldü. **Sedat YILMAZ'ın yazısı 5'te**

Türkiye dünya'nın daraldığı 2020 yılında yüzde 2,3 büyüyen Çin ile GSYH'ini pozitif kapatan ikinci büyük ekonomi oldu

Pandemi yılında 3'üncü çeyrekteki yüzde 6,3'lük büyümeden aldığı hızla Türkiye, son çeyrekte yüzde 5,9, yıllık yüzde 1,8 büyüdü

İmalat sanayi ve kredi genişlemesinin öne çıktığı yılda 2020 GSYH'sini, yatırımlar ve hane halkı harcamaları pozitif taşıdı

İş dünyası, büyümeyi bir başarı olarak tanımlarken Bakan Elvan, "Bu GSYH daha kaliteli büyümenin önünü açacak" dedi







# TÜRKİYE YATIRIM VE SANAYİ İLE BÜYÜDÜ

Pandemi yılında üçüncü çeyrekteki yüzde 6,3'lük büyümeyi hızla son çeyrekte yüzde 5,9, yıllık bazda yüzde 1,8 büyüyen Türkiye yüzde 2'lik beklentilerin altında kalsa da dünyada Çin ile birlikte GSYH'ini pozitif kapatan iki ülkeden biri oldu. Büyümeyle sanayi üretimi ve kredi büyümesi taşıdı.

**A**BD, Almanya, İngiltere, Japonya ve Çin'in aralarında bulunduğu G-20 ülkeleri içinde yüzde 9'luk yıllık sanayi üretimiyle birinci olan Türkiye, koronavirüs salgını sebebiyle dünyada birçok ülkenin küçüldüğü 2020 yılında gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) büyümesinde Çin'in ardından ikinci sırada yer aldı. Türkiye 2020 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 5,9, yıllık bazda yüzde 1,8 oranında pozitif büyüdü. Dünyada Türkiye ile birlikte Çin ekonomisi de son çeyrekte yüzde 6,5, yıl genelinde yüzde 2,3 pozitif büyüme yaşadı.

Yüzde 7'lik piyasa beklentilerinin altında gerçekleşmesine karşılık yüksek bir performans gösteren Türkiye ekonomisi 2019 son çeyrekte yüzde 6,4 büyüyüp yılı yüzde 0,9 ile pozitif tamamladıktan sonra pandemi yılı 2020'nin ilk çeyreğinde yüzde 4,5 büyümüştü. Ekonomi pandemi kaynaklı ikinci çeyrekte yüzde 10,3 küçülmesine rağmen 3'üncü çeyrekte yüzde 6,3 ve son çeyrekte yüzde 5,9'luk büyüyerek yılı yüzde 1,8 oranıyla pozitif bir orana kapatmasını bildi.

Sanayi üretimi ve kredi genişlemesinin taşıdığı GSYH, bir önceki yıl olan 4,32 trilyon lirayı geçerek 5,04 trilyon lira, dolar bazında 717 milyar dolar olarak gerçekleşti. Büyüme dolar bazında ise küçülmeye gösterdi. 2019 yılında GSYH 760,8 milyar dolar olmuştu. Kişi başı milli gelir de dolar bazında 9 bin 213 dolarından 8 bin 599 dolara geriledi. Kişi başı gelir TÜRK Lirası bazında ise artış kaydetti. 2020 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 60 bin 537 TL oldu. GSYH 4'üncü çeyrekte yüzde 26,2 artarak 1,52 trilyon lira olarak gerçekleşti.

## Yatırımlar başı çekti

Dördüncü çeyrekte büyüme yüzde 10,3 ile yatırımlar, hane halkı tüketim harcamaları yüzde 8,2, devlet harcamaları yüzde 6,6, tarım yüzde 4, oranında katkı verdi. Yıllık olarak ise yatırımlar yüzde 6,5 ile başı çekti. Hane halkı harcamaları yüzde 3,2, devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 2,3 artış kaydetti. 2020 yılında ihracat yüzde 15,4 gerilerken ithalat ise yüzde 7,4 arttı.

Sektörel olarak en yüksek büyüme yüzde 21,4 ile finans ve sigorta, yüzde 13,7 ile bilgi ve iletişim faaliyetleri gerçekleşti. Tarım yüzde 4,8, sanayi yüzde 2 büyüme kaydetti. En fazla küçülen sektörler de yüzde 5,2 ile mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri, yüzde 4,3 ile hizmetler sektörü ve yüzde 3,5 ile inşaat olarak sıralandı.

Yüzde 5,9 gelen son çeyrekte yüksek büyüme de en yüksek katkılı tüketim ve yatırımlardan geldi. 4'üncü çeyrekte en yüksek katkı 5,9 puan ile iç tüketimden, 2,7 puan da yatırımlardan oldu. Dördüncü çeyrekte sanayi ve hizmet sektörleri büyümeyle etkilendi. En yüksek katkıyı 3 puan ile hizmetler, 2,1 puan ile sanayi verdi. Son 10 çeyrekte negatif hareket eden inşaat sektörünün son çeyrekte katkısı 0,6 puan oldu.

Büyümeyle müspet etkileyen yatırımların içinde başı makine ve teçhizat yatırımları çıktı. 38 çeyreğin zirvesine çıkan makine ve teçhizat yatırımları 2020'de yüzde 21 oldu. Son çeyrekte aynı alanındaki büyüme yüzde 38,7 ile yüksek bir performans sergiledi. Söz konusu artış 2010 yılından bu yana en iyi büyüme olarak kayıtlara geçti.

Hane halkı tüketiminde dayanıklı mallar son iki çeyrekte hızlı bir büyüme trendine girdi. Dayanıklı mallar kategorisi 2020'nin son çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 42,3 oldu. Üçüncü çeyrekte söz konusu kalemler yüzde 60,7 büyümüştü. Giyim ve yarı dayanıklı mallar kaleminde son çeyrekte büyümesi yüzde 6,9 olarak ölçüldü. Dayanıklı mallar da ise büyüme yüzde 8,2 oldu.

## Dünyada ikinci ülke

Türkiye küresel koronavirüs salgınına rağmen birçok ülkeden pozitif ayrıştı. Türkiye, 2020'de yakaladığı yüzde 1,8'lik büyüme performansıyla, yıllık büyüme verisi açıklanan ül-



keler arasında, yüzde 2,3 büyüyen Çin'in ardından ikinci sırada yer aldı.

Türkiye ekonomisi, pandemiye rağmen yüzde 1,8 büyürken, hem yıllık hem 4'üncü çeyrek büyüme verisi açıklanan OECD ülkeleri arasında pozitif büyüme kaydeden tek ülke oldu. Gelismiş ve gelişen ülkelerin oluşturduğu G-20 topluluğu içinde dördüncü çeyrekte yüzde 6,5, yıllık bazda yüzde 2,3 büyüyen Çin ile birlikte pozitif büyüyen ikinci ülke olan Türkiye, son çeyrekte yüzde 5,9 ve yıllık bazda yüzde 1,8 ile dünyadaki birçok ülkeyi geride bıraktı.

## Temel öncelik fiyat istikrarı

TÜRKİYE'NİN Çin ile birlikte dünyada tek pozitif büyüyen ülke olduğuna dikkat çeken Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, Türkiye'nin yılı büyümeyle kapatan nadir ülkelerden biri olduğunu bildirdi. Elvan, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Küresel sağlık krizinin damga vurduğu 2020'yi büyümeyle kapatan nadir ülkelerden olduk. 2021 yılında temel önceliğimiz fiyat istikrarının sağlanması. Enflasyonla mücadele politikalarımız daha kaliteli ve sürdürülebilir bir yatırım, üretim ve büyüme patikasının da önünü açacak" ifadelerini kullandı.

## Sürdürülebilir olması için çalışacağız

TÜRKİYE Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı **Rifat Hisarcıklıoğlu**, Türkiye ekonomisinin salgın koşullarına rağmen 2020'de yüzde 1,8 büyüdüğünü belirterek, "G-20'de Çin'den sonra ikinci sıradayız. 2021 ve sonrasında büyümenin sürdürülebilir olması için de var gücümüzle çalışacağız. Kapalı iş yerlerinin açılmasına yönelik müjdelere de iş dünyasının umutlarını artıracak" ifadesini kullandı.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak ise Türkiye'nin pandemi sürecinde büyüyen nadir ülkelerden biri olduğunu dile getirerek, "2020 yılı büyüme verileri pandemiye rağmen büyüdüğü müzül ortaya koydu. 2020 büyümesi, gelecek için pozitif sinyal verdi" dedi. Olpak, olağanüstü bir gelişme yaşanmadığı sürece ekonominin bu yıl yüzde 5'in üzerinde büyüyeceğini, aslında ve ekonomik aktivitenin artmasının buna işaret olduğunu kaydetti.

Yıllık bazda ABD yüzde 3,5, Almanya yüzde 3,7, İngiltere yüzde 9,9, Avrupa Birliği yüzde 6,4, Euro Bölgesi yüzde 6,8 küçüldü. 2009'dan bu yana ilk kez küçülen Japonya da yıllık yüzde 4,8 daraldı. Yıllık Fransa yüzde 8,1, İspanya yüzde 11 daraldı. Yılın son çeyreğine göre de ABD yüzde 2,5, İngiltere yüzde 7,8, Almanya yüzde 3,6, İtalya yüzde 6,6, Fransa yüzde 5, Japonya yüzde 1,1, Güney Kore yüzde 1,3, OECD yüzde 3,4, Avrupa Birliği ortalamaya olarak yüzde 4,8 küçüldü.

## Kur büyümesi engellendi

Ekonomistler, 2020 GSYH büyümesini yorumlarken küresel salgına rağmen Türkiye'nin pozitif bir performans sergilediğini söylediler. Gelişmiş para ve maliye politikalarının tetiklediği kredi büyümesi ve geçen çeyreklerden gelen pozitif baz etkisi ile iyi bir trend yakaladığını belirten ekonomistler, kredi büyümesi sonucu enflasyon ve cari dengede oluşan olumsuzlukların ise büyümenin yan etkileri olarak görüleceğini dile getirdiler.

Kasım ayından bu yana yürütülen para ve maliye politikalarıyla sıkılaşma sonucu ekonomide bir daralmanın olacağı beklentisinin oluştuğunu ifade eden ekonomistler, ülkedeki iktisadi faaliyetlerdeki güçlü seyri büyümeyle yükselttiğini belirttiler.

"Ekonominin büyümeden çok kaliteli büyüme ve sürdürülebilirliğinin önemli olduğuna dikkat çeken ekonomistler, pozitif büyümeyle karşılık olarak bazındaki GSYH düşüşünde TL'deki değer kayıplarının sebep olduğunu kaydettiler.

Ayrıca gelişmesinin yüzde 17'lere çıkan politika faizliyle frenlemeye çalışıldığını dile getiren ekonomistler, gelecek aylarda oluşacak enflasyon ve faiz artırımları çerçevesinde kredi büyümesinin dengelenme ihtimalinin olduğunu söylediler.

## Lokomotif imalat sanayi

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı

Sevki Avdagic, "Türkiye ekonomisi Covid-19 başlangıç yılı 2020'de bile yüzde 1,8 büyüyerek, 1 Haziran'da başlayan normalleşme adımlarını katma değere çevirebildiğini ispat etti. OECD'de birinci sıradayız. Büyümeyle lokomotif, imalat sanayi oldu. Yeni tip koronavirüs (Covid-19) yılında ekonomisi de diri çıkan ülke olmak ne kolay ne de azımsanacak bir başarıdır" dedi.

İmalat sanayi ürünlerine tüm dünya artan talebi en iyi şekilde Türk iş dünyasının değerlendirdiğine vurgu yapan Avdagic, sürecin söz konusu sektörün ne kadar önemli olduğunu gösterdiğine işaret etti. Hem yıllık hem çeyreklik bazda en yüksek artışın makine ve teçhizat yatırımlarında yaşanmasının, gelecek için umut verdiğini aktaran Avdagic, bunun gelecekteki talebe hazırlık yapıldığını, ihracat kapasitesinin de artacağını işaret ettiğini bildirdi.

Türkiye'nin gösterdiği büyüme ile üretimin vazgeçemediğini gösterdiğini altını çizen Avdagic, bunun gelecek talepler için umut verdiğini, böylece ihracat talebini de artacağına delili olduğunu kaydetti.

## Bu büyüme sanayinin başarısı

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye ekonomisinin 2020 yılında yüzde 1,8 oranında büyümesine yönelik, "Covid-19 pandemisi nedeniyle son derece zorlu ekonomik faaliyet koşullarından geçtiğimiz bir yıl olan 2020 yılındaki ülkemizin büyüme performansının, beklentilerin aksine pozitif bantta gerçekleşmiş olması çok değerli buluyorum. Bu büyüme ile ilgili dikkat çekmek istediğim nokta; sanayimizdeki büyümenin, Türkiye büyümesinden de öte bir başarı hikayesi olduğu gerçeğidir" dedi.

Türkiye'nin ekonomisini pozitif büyü-

yümeyle kapattığı bir yılda en güçlü desteği imalat sanayinden almış olmasının sanayiciler için tek kelimeyle gurur verici olduğunu belirten Bahçivan, "Sanayimizin bu performansına, en zorlu ekonomik faaliyet koşullarında dahi ülke ekonomisinin en değerli teminatı ve omurgası olduğunu bir göstergesi olarak bakmalıyız" diye konuştu.

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Nurettin Özdeber, yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgınına rağmen Türkiye ekonomisinin geçen yıl pozitif büyüme performansını sergilemesinde itici gücün sanayi sektörü olduğunu söyledi.

## Üretim güven tazelendi

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, küresel ticaretin azaldığı ve dünya ekonomisinin küçüldüğü bir yılda, rekor ihracat başarısına imza atan sektörlerin, üretim ve tedariki gücünü göstererek üretimi tazellediğini belirtti.

Mustakill Sanayiciler ve İş Adamları Derneği (MUSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Karan da, ülke ekonomisinin büyüme kapasitesinin de artacağını ifade etti. "Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi ise, "Büyüme rakamlarının en büyük itici gücü ve destekçisi ihracat olmuştur" dedi.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Buray da Türkiye'nin yeni normalin lider ülkeleri arasında yer aldığına inandığını ifade etti. "Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi ise, "Büyüme rakamlarının en büyük itici gücü ve destekçisi ihracat olmuştur" dedi.





**Türkiye ekonomisi  
yüzde 1,8 büyüdü** **Sayfa  
6**



**Türkiye ekonomisi salgında yüzde 1.8 büyüdü**

# Muhafaza edip sürdürülebilirlik sağlanmalı

TÜİK, Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYH) verilerini açıkladı. Türkiye 2020 son çeyrekte yüzde 5.9, yılın tamamında yüzde 1.8 büyümeye kaydetti. **ISO Başkanı Bahçivan**, büyümenin **sanayinin** başarısı olduğunu söyledi, **TİM Başkanı Gülle** ihracata dikkat çekti. **MÜSİAD Başkanı Kaan**, ekonomideki canlılığı muhafaza etmenin önemine vurgu yaptı

## EKONOMİ SERVİSİ

**T**ÜRKİYE İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, geçen yılın son çeyreğinde Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYH) yüzde 5.9 arttı. Bu sonuçla Türkiye ekonomisi 2020 yılının tamamında yüzde 1.8 büyümeye kaydetti.

### G-20 ÜLKELERİNDEN YÜKSEK PERFORMANS

Buna göre Türkiye Çin haricindeki bütün G-20 ülkelerinden daha yüksek bir performans gösterdi. **Sanayi** üretiminin ve kredi büyümesinin sürükleyici güç olduğu son çeyrekte, dönemsel olarak ise arındırılmış verilere göre yüzde 1.7 oranında büyüdü. Yılın genelinde ise yüzde 1.8'lik bir büyüme ile salgın yılında büyüme kaydedebilen az sayıdaki ekonomiden biri oldu.

**Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan** "Bu büyüme **sanayinin** başarısıdır" değerlendirmesinde bulundu. Konuya ilişkin açıklama yapan Bahçivan, şunları kaydetti:

"Kovid-19 pandemisi nedeniyle son derece zorlu ekonomik faaliyet koşullarından geçtiğimiz bir yıl olan 2020 yılındaki ülkemizin büyüme performansının, beklentilerin aksine pozitif bantta gerçekleşmiş olmasını çok değerli buluyorum. Bu büyüme ile ilgili dikkat çekmek istediğim nokta; **sanayimizdeki** büyümenin, Türkiye büyümesinden de öte bir başarı hikayesi olduğu gerçeğidir.

"Ülkemizin, ekonomisini pozitif büyümeyle kapattığı bir yılda en güçlü

desteği imalat **sanayinden** almış olması, biz **sanayiciler** için tek kelimeyle ifade edecek olursam gurur vericidir. **Sanayimizin** bu performansına, en zorlu ekonomik faaliyet koşullarında dahi ülke ekonomisinin en değerli teminatı ve omurgası olduğunun bir göstergesi olarak bakmalıyız.

"Bu gerçek bize şunu söylemektedir; gerek 2021, gerekse önümüzdeki yıllarda, **sanayinin** bu başarısını sürdürülebilir kılmamız bir zorunluluktur. **Sanayimizin** rekabet gücünü artırmak, teknolojik yapısını güçlendirmek, yeni yatırımların önünü açmak ve yeni pazarlar elde etmek adına bu başarının sürdürülebilir kılınması ülkemizin geleceği adına hayatidir."

### TAKDİRE ŞAYAN'

**MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan** da bu zorlu dönemde Türkiye ekonomisinin pozitif büyüme elde etmesinin takdire şayan olduğunu ifade etti. Kaan, şu ifadeleri kullandı:

"Yakın tarihin en zorlu ekonomik süreci olarak Kovid-19, 2020 yılı genelinde küresel ekonominin daha önce yaşadığı hiçbir krizle kıyaslanamayacak kadar büyük bir belirsizlik ortamı oluşturmuştu. Hatırlayacağımız üzere 90'lı yıllarda Körfez Savaşları; 2000'li yıllarda 11 Eylül Olayları, Irak Savaşı ve nihayet 2008 Finans Krizi; 2010'lara gelindiğinde ise Brexit ve Ticaret Savaşları ile yüzleşmek zorunda kalan küresel

eko-nomi, böylece 2020'li yıllara da Kovid-19 kriziyle başlamış oldu. Bu süreçte küresel sistem hem arz hem de talep yönüyle büyük bir şoka girenken; sermaye, mal ve insan hareketliliği neredeyse durma noktasına gelmişti.

### 'SÜRDÜRÜLEBİLİR NİTELİĞE KAVUŞMALI'

"Böylesi zorlu bir dönemde Türkiye ekonomisinin pozitif büyüme trendini sürdürerek takdire şayan bir performans olarak değerlendiriyoruz. Türkiye ekonomisi, Çin'le birlikte pozitif büyümeyi başaran tek ülke olmuş ve bu zorlu süreci en az hafif hasarla atlatan ülkelerin başında yer almaktadır. Elbette söz konusu büyüme performansımızın sürdürülebilir bir niteliğe kavuşabilmesi için, önümüzde uzun ve zorlu bir yol bulunmaktadır. Bu süreçte Kovid-19'la mücadeleyi oldukça dikkatli bir biçimde sürdürerek, ekonomik aktivitedeki canlılığı muhafaza etmeliyiz. 2021 yılında net dış talebin büyümeye daha fazla katkı verilebilmesi için, ihracata yönelik imalat üretimine mutlaka ağırlık vermemiz gerektiğini belirtiyoruz."

### REKOR İHRACAT BAŞARISI

Türkiye İhracatçılar Medisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, küresel ticaretin azaldığı ve dünya ekonomisinin küçüldüğü bir yılda, rekor ihracat başarısına imza atan sektörlerin, üretim ve tedarikçi gücünü göstererek güven tazelediğini belirtti. Gülle, yaptığı ya-

zılı açıklamada Kovid-19 salgınına rağmen büyüyen sayılı ülkeler arasında giren Türkiye'nin bu başarısında ihracat ailesinin katkısının büyük olduğunu vurguladı. Gülle, şöyle devam etti: "Türkiye'nin büyümede öncü olmaya yeni dönemde de devam edeceğine inanıyorum. Türkiye ihracatla büyümeye devam ediyor. İhracatın ülkemizin güvençesi olduğunun bilincinde, son aylarda ihracata kazandığımız ivmeyi koruyarak, hedeflerimize, kararlılıkla yürümeye devam ediyoruz. Küresel ticaretin azaldığı ve dünya ekonomisinin küçüldüğü bir yılda, rekor ihracat başarısına imza atan sektörlerimiz, üretim ve tedarikçi gücünü göstererek güven tazeledi."

Her sektörde ihracat mallarına talebin arttığını, Türkiye markasının güç kazandığını vurgulayan Gülle, salgın öncesine göre tedarik zincirlerinde daha kritik bir konumda yer aldıklarını aktardı. Yüksek teknoloji ve katma değerli üretimle ihracata odaklanmış bir Türkiye'nin bulunduğunu ifade eden Güllü, şu değerlendirmelerde bulundu: "Salgın sürecinin başından beri, hem yurtiçi tedariki aksatmamak hem de ihracatı sürdürülebilirlik adına fabrikalarımızı kapatmadan, hep birlikte seferber olduk ve üretime aralıksız devam ettik. Bugün, o dönem gerçekleştirdiğimiz çalışmalarımızın meyvelerini topluyoruz. Son çeyrekte ihracatımızı 50 milyar doların üzerine çıkardık. Bu rakam, bize artık ihracatta yıllık 200 milyar dolar seviyesini aşmanın zamanının geldiğini gösteriyor. İhracat ailesinin sahadaki neferleri olarak, bu hedefe ulaşmak adına gece gündüz demeden çalışmaya sürdürüyoruz."





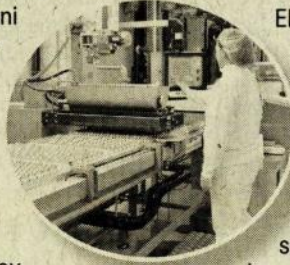


# Istanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI şubatta 51.7'ye geriledi

## Sanayide sipariş sıkıntısı

**I**stanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI'nın (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) şubat ayı sonuçları, salgının etkilerini yeniden ortaya çıkardı. Ocak ayında 54.4 olarak ölçülen PMI, şubatta 51.7'ye geriledi.

Yapılan değerlendirme ise faaliyet koşullarında "genel iyileşme" vurgusu yapılırken, bunun Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleştiği belirtildi. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı. Yeni ihracat siparişleri de üst üste ikinci ay ama ılımlı arttı. İSO ile işbirliği için endeksi hazırlayan IHS Markit



### BAHÇIVAN: BÜYÜMEYE GÜÇLÜ DESTEK VERDİK

**E**konomideki büyümeyi salgını hatırlarak yorumlayan İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Dikkat çekmek istediğim nokta; **sana-**  
**yimizdeki** büyümenin, Türkiye büyümesinden de öte bir başarı hikâyesi

olduğu gerçeğidir. Ülkemizin, ekonomisini pozitif büyümeyle kapattığı bir yılda en güçlü desteği imalat **sana-**  
**yiinden** almış olması, biz **sanayiciler** için tek kelimeyle ifade edecek olursam gurur vericidir" dedi.

Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

### Fiyatlar artıyor

"Şubatta yeni alınan siparişlerin yavaşladığına ilişkin işaretlere rağmen manşet Türkiye PMI pozitif bölgedeki seyrini korudu. Bu durum, firmaların yeni siparişlerdeki büyümenin duraksamasından etkilenmeyerek üretim ve istihdamı artırmaya devam etmesinden kaynaklandı. Enflasyon cephesinde de

olumlu gelişmeler dikkat çekti. Tedarik sorunlarının küresel çapta hammadde fiyatlarında yol açtığı yükselişe karşın, TL'deki değer kazancı bu baskıları hafifletmeye yardımcı oldu ve satış fiyatlarında geçen yılın nisan ayından beri en düşük oranlı artışın gerçekleşmesini sağladı."

Öte yandan takip edilen 10 sektörden dördünde üretim arttı. Kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıdada üretim yeniden hız keserken elektrikli ve elektronik ürünler, giyim ve deri ürünleri ve ağaçta yavaşlama devam etti. • **Ekonomi Servisi**



# İmalat PMI, şubatta hız kesti

**DOĞRUHABER /** Hasan Işık - **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Şubat 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI şubatta üst üste dokuzuncu ay eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdüğü yönünde sinyal verdi. Ocak'ta 54,4 olarak ölçülen PMI, şubatta 51,7'ye gerileyerek sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Bu arada, yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı.



## ÜRETİM ÜST ÜSTE İKİNCİ AY ARTIŞ GÖSTERDİ

Üretim üst üste ikinci ay artış gösterdi, ancak bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Üretimde devam eden büyüme ile birlikte firmaların birikmiş işlerinde geçtiğimiz eylül ayından beri en hızlı düşüş yaşandı. Üretim ge-

reksinimlerindeki artış ve yeni üretim hatlarının planlanması, firmaların şubatta da istihdam düzeylerini artırmalarına yol açtı. Böylece, mevcut istihdam artış trendi dokuzuncu aya ulaştı. Son aylarda Türk lirasında gerçekleşen değer kazancı, enflasyonist baskıların hafiflemesini sağladı. Girdi maliyetleri artmaya devam etti ancak bu artış Temmuz 2020'den beri en düşük oranda gerçekleşti. Girdi fiyatlarında artış bildiren firmalar, bu durumu hammadde maliyetlerindeki yükselişe bağladı. Özellikle iplik fiyatlarındaki artıştan sıklıkla bahsedildi. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise azalmayı sürdürerek son 10 ayın en düşük düzeyinde kaydedildi. Anket katılımcıları, tedarik zincirlerindeki sorunların devam ettiğini bildirdi. Hammadde teminindeki zorluklar ve nakliye konteynırlarına erişimde yaşanan sıkıntılar, tedarikçilerin teslimat sürelerindeki keskin artışın devam etmesinde rol oynadı. Bu durum, satın alma faaliyetlerindeki hafif yavaşlama ile birleşerek girdi stoklarının daha da azalmasına yol açtı.





## 41. YAŞINIZ KUTLU OLSUN

Kuruluşundan bu yana, ekonomi gibi zor bir alanda çok önemli bir ihtiyacı karşılayarak, çalışma dünyamızın sesi olan; tüm ekonomik aktörlerin mesajlarını objektif bir şekilde kamuoyuna aktararak, onların birbirleriyle iletişim kurmalarını sağlayan Dünya Gazetesi'nin 41. Yaşını kutluyoruz. Gazetenin kuruluşunda ve bugünlere gelmesinde emeği geçen herkesi tebrik ediyoruz.

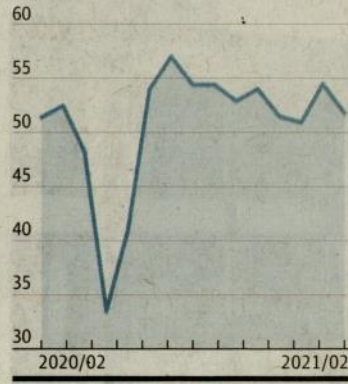
**Nice Yıllara Dünya**







## 2,7 PUAN DÜŞTÜ



## İmalat PMI şubatta 51,7'ye indi

**İSO Türkiye** imalat **sanayi** satın alma yöneticileri endeksi şubat ayında 51,7 değerine indi. Yeni siparişlerde daralma yaşanmakla birlikte, istihdamda artış kaydedildi. İmalatçılar hammadde tedarikinde sorun yaşadıklarını belirttiler. **12**



## ISO TÜRKİYE İMALAT PMI

# Şubatta 2,7 puan gerileyerek 51,7'ye düştü

**ISO Türkiye** İmalat PMI anketinin şubat ayı sonuçları açıklandı. **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), şubatta bir önceki aya göre 2,7 puan azalarak 51,7'ye indi. **ISO Türkiye** imalat PMI ocakta 54,4 seviyesinde bulunuyordu. **ISO Türkiye** İmalat PMI, tedarik zincirlerindeki sorunların devam ettiğini, bundan birçok sektörün üretim ve sipariş akışlarının olumsuz etkilendiği kaydedildi.

Bu düşüşe karşın endeks, üst üste 9 aydır eşik değer 50'nin üzerinde seyrediyor. Açıklamaya göre, yeni ihracat siparişleri, üst üste 2'nci ayında da artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı. Üretim üst üste 2'nci ay artış gösterirken bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi.

Açıklamaya göre, son aylarda Türk lirasında gerçekleşen değer kazancı, enflasyonist

baskıların hafiflemesini sağladı. Girdi maliyetleri artmaya devam ederken, bu artış Temmuz 2020'den bu yana en düşük oranda gerçekleşti. Anket katılımcıları, tedarik zincirlerindeki sorunların devam ettiğini bildirdi. Hammadde teminindeki zorluklar ve nakliye konteynırlarına erişimde yaşanan sıkıntılar, tedarikçilerin teslimat sürelerindeki keskin artışın devam etmesinde rol oynadı. Son aylarda tedarik zincirlerinde yaşanan ciddi aksamalar birçok sektörün üretim ve sipariş akışlarını olumsuz etkilerken, salgın nedeniyle operasyonlar sektöre uğramaya devam etti. Takip edilen 10 sektörden 4'ünün üretimini artırdığı şubat ayında en güçlü büyüme ana metaller sektöründe gerçekleşti. Buna karşılık kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri sektörlerinde üretim yeniden hız kesti. Şubatta 10 sektörün tamamında tedarikçilerin teslimat süreleri artarken çoğunluğunda önemli gecikmeler yaşandı.

## Enflasyon cephesindeki gelişmeler olumlu

**Açıklamada** görüşlerine yer verilen IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şubatta yeni alınan siparişlerin yavaşladığına ilişkin işaretlere rağmen manşet Türkiye PMI'nın pozitif bölgedeki seyrini koruduğunu ifade etti. Bu durumun, firmaların yeni siparişlerdeki büyümenin duraksamasından etkilenmeyerek üretim ve istihdamı artırmaya devam

etmesinden kaynaklandığını belirten Harker, "Enflasyon cephesinde de olumlu gelişmeler dikkati çekti. Tedarik sorunlarının küresel çapta hammadde fiyatlarında yol açtığı yükselişe karşın, Türk lirasındaki değer kazancı bu baskıları hafifletmeye yardımcı oldu ve satış fiyatlarında geçen yılın nisan ayından beri en düşük oranlı artışın gerçekleşmesini sağladı" değerlendirmelerini yaptı.



## Türkiye İmalat PMI Şubat'ta 51,7 oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Şubat 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI şubatta üst üste dokuzuncu ay eşik değer 50'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdürüldüğü yönünde sinyal verdi. Ocak'ta 54,4 olarak ölçülen PMI, Şubat'ta 51,7'ye gerileyerek sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Bu arada, yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı. Üretim üst üste ikinci ay artış gösterdi, ancak bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Üretimde devam eden büyüme ile birlikte firmaların birikmiş işlerinde geçtiğimiz Eylül ayından beri en hızlı düşüş yaşandı. Üretim gereksinimlerindeki artış ve yeni üretim hatlarının planlanması, firmaların şubatta da istihdam düzeylerini artırmalarına yol açtı. Böylece, mevcut istihdam artış trendi dokuzuncu aya ulaştı. Son aylarda Türk lirasında gerçekleşen değer kaybı, enflasyonist baskıların hafiflemesini sağladı. Girdi maliyetleri artmaya devam etti ancak bu artış Temmuz 2020'den beri en düşük oranda gerçekleşti. Girdi fiyatlarında artış bildiren firmalar, bu durumu hammadde maliyetlerindeki yükselişe bağladı. Özellikle iplik fiyatlarındaki artıştan sıklıkla bahsedildi. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise azalmayı sürdürerek son 10 ayın en düşük düzeyinde kaydedildi. Anket katılımcıları, tedarik zincirlerindeki sorunların devam ettiğini bildirdi. Hammadde teminindeki zorluklar ve nakliye konteynırlarına erişimde yaşanan sıkıntılar, tedarikçilerin teslimat sürelerindeki keskin artışın devam etmesinde rol oynadı. Bu durum, satın alma faaliyetlerindeki hafif yavaşlama ile birleşerek girdi stoklarının daha da azalmasına yol açtı.

### EN GÜÇLÜ BÜYÜME...

**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI şubat verilerine göre son aylarda tedarik zincirlerinde yaşanan ciddi aksamalar birçok sektörün üretim ve sipariş akışlarını olumsuz etkilerken, Covid-19 salgını operasyonları sektöre uğratmaya devam etti. Takip edilen 10 sektörden dördünün üretimini artırdığı şubat ayında en güçlü büyüme ana metaller sektöründe gerçekleşti. Buna karşılık kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri sektörlerinde üretim yeniden hız keserken elektrikli ve elektronik ürünler, giyim ve deri ürünleri ve ağaç ürünleri sektörlerinde ise yavaşlamanın devam ettiği görüldü. Şubatta 10 sektörün tamamında tedarikçilerin teslimat süreleri artarken çoğunluğunda önemli gecikmeler yaşandı. En ciddi aksamalar kimyasal, plastik ve kauçuk, makine ve metal ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde gerçekleşti. Yeni siparişler yalnızca metalik olmayan mineral ürünler ile ana metal **sanayi** sektörlerinde arttı. Toplam yeni siparişlerle kıyaslandığında daha fazla sektörün yeni ihracat siparişlerinde büyüme kaydedildi. On sektörün sekizinde istihdam artışı sağlandı. Sadece giyim ve deri ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde aksi yönde bir eğilim gözlemlendi. İstihdam artışının en hızlı gerçekleştiği sektör ağaç ve kağıt ürünleri oldu. Türk lirasındaki değerlenme trendi, sektörlerin çoğunluğunda maliyet enflasyonunun düşüş göstermesini sağladı. Özellikle makine ve metal ürünleri ile ana metal **sanayi** sektörlerinin maliyet enflasyonunda güçlü yavaşlamalar kaydedildi ve her iki sektörde de girdi maliyetleri bir yıl aşkın dönemin en düşük oranlarında arttı. Girdi maliyetlerindeki artışın hızlandığı tek sektör tekstil ürünleri oldu ve iplik fiyatlarında yaşandığı bildirilen artışlar bu sektörün girdi fiyatları enflasyonunu son 29 ayın en yüksek düzeyine çıkardı. Bunun yanı sıra, nihai ürün fiyatlarında en hızlı artışın gerçekleştiği sektör de tekstil ürünleri oldu. (İHA)





## İmalat PMI şubatta 51.7'ye geriledi

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), anketinin şubat ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ocakta 54.4 seviyesinde bulunan İSO Türkiye imalat PMI şubatta 51.7'ye geriledi. Bu sonuçla endeks, üst üste 9'uncu ayda da eşik değer 50'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarında iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, koronavirüs salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Yeni ihracat siparişleri, üst üste 2'nci ayda da artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı. Üretim üst üste 2'nci ay artış gösterirken bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Üretimde devam eden büyüme ile firmaların birikmiş işlerinde, geçen yılın eylül ayından bu yana kaydedilen en hızlı düşüş yaşandı.



## Türkiye İmalat PMI Şubat'ta 51,7 oldu

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Şubat'ta 51,7'ye gerilemekle birlikte sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Şubat 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların

sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, mançet PMI şubatta üst üste dokuzuncu ay eşik değeri 50'nin üzerinde gerçekleştirerek faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdüğü yönünde sinyal verdi. Ocak'ta 54,4 olarak ölçülen PMI, Şubat'ta 51,7'ye gerileyerek sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınınun süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti.



■ **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), şubatta bir önceki aya göre 2,7 puan azalarak 51,7'ye indi. Eşik değer 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ocakta 54,4 seviyesinde bulunuyordu. Bu sonuçla endeks, üst üste 9'uncu ayda da eşik değer 50'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarında iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, yeni tip koronavirus (Kovid-19) salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Yeni ihracat siparişleri, üst üste 2'nci ayında da artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzın-

# Siparişler yavaşladı ama seyir pozitif

PMI, şubatta bir önceki aya göre 2,7 puan azalarak 51,7'ye indi. IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şubatta yeni alınan siparişlerin yavaşladığına ilişkin işletlere rağmen manşet Türkiye PMI'nın pozitif bölgedeki seyrini koruduğunu ifade etti.

daki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı. Üretim üst üste 2'nci ay artış gösterirken bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Üretimde devam eden büyüme ile firmaların birikmiş işlerinde, geçen yılın eylül ayından bu

yana kaydedilen en hızlı düşüş yaşandı. Üretim gereksinimlerindeki artış ve yeni üretim hatlarının planlanması, firmaların şubatta da istihdam düzeylerini artırmalarını beraberinde getirdi. Böylece, mevcut istihdam artış trendi 9'uncu aya ulaştı. IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew

Harker, şubatta yeni alınan siparişlerin yavaşladığına ilişkin işletlere rağmen manşet Türkiye PMI'nın pozitif bölgedeki seyrini koruduğunu ifade etti. Bu durumun, firmaların yeni siparişlerdeki büyümenin duraksamasından etkilenmeyerek üretim ve istihdamı artırmaya devam etmesinden kaynaklandığını belirten Harker, "Enflasyon cephesinde de olumlu gelişmeler dikkati çekti. Tedarik sorunlarının küresel çapta hammadde fiyatlarında yol açtığı yükselişe karşın, Türk lirasındaki değer kazancı bu baskıları hafifletmeye yardımcı oldu ve satış fiyatlarında geçen yılın nisan ayından beri en düşük oranlı artışın gerçekleşmesini sağladı" değerlendirmelerini yaptı. – EKONOMİ SERVİSİ





# İmalat PMI 51,7'ye oldu



**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Şubat'ta 51,7'ye gerilemekle birlikte sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti.

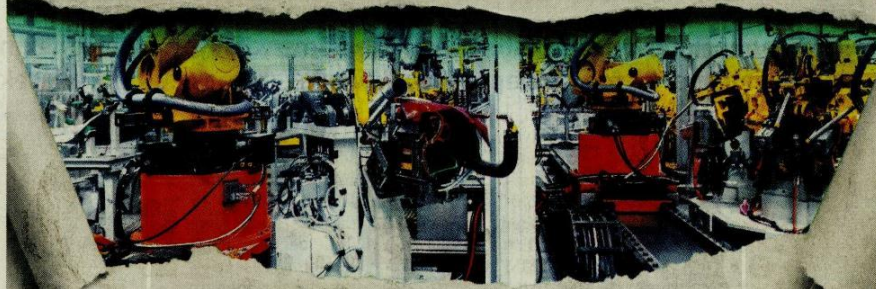
Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Şubat 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI şubatta üst üste dokuzuncu ay eşik değer 50'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdüğü yönünde sinyal verdi. Ocak'ta 54,4 olarak ölçülen PMI, Şubat'ta 51,7'ye gerileyerek sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Bu arada, yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı. Böylece, mevcut istihdam artış trendi dokuzuncu aya ulaştı. Son aylarda Türk lirasında gerçekleşen değer kazancı, enflasyonist baskıların hafiflemesini sağladı. Girdi maliyetleri artmaya devam etti ancak bu artış Temmuz 2020'den beri en düşük oranda gerçekleşti. Girdi fiyatlarında artış bildiren firmalar, bu durumu hammadde maliyetlerindeki yükselişe bağladı. Özellikle iplik fiyatlarındaki artıştan sıklıkla bahsedildi. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise azaltmayı sürdürerek son 10 ayın en düşük düzeyinde kaydedildi. Anket katılımcıları, tedarik zincirlerindeki sorunların devam ettiğini bildirdi. Hammadde teminindeki zorluklar ve nakliye konteynırlarına erişimde yaşanan sıkıntılar, tedarikçilerin teslimat sürelerindeki keskin artışın devam etmesinde rol oynadı. Bu durum, satın alma faaliyetlerindeki hafif yavaşlama ile birleşerek girdi stoklarının daha da azalmasına yol açtı. (İHA)

# Sipariş az ama üretime devam

**İSO Türkiye** İmalat PMI şubatı 51.7'ye geriledi. IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Şubatta yeni alınan siparişlerin yavaşladığına ilişkin işaretlere rağmen manşet Türkiye PMI pozitif bölgedeki seyrini korudu. Bu durum, firmaların yeni siparişlerdeki büyümenin duraksamasından etkilenmeyerek üretim ve istihdamı artırmaya devam etmesinden kaynaklandı" dedi.







# SANAYİCİNİN UMUDU ARTTI

ABDURRAHMAN KAAN  
MÜSİAD BAŞKANI



TAKDİRE  
ŞAYAN  
PERFORMANS

**BÖYLESİ** zorlu bir dönemde Türkiye'nin büyümesini, takdire şayan bir performans olarak değerlendiriyoruz. Üretim üssü olmaya aday olan Türkiye'nin en büyük avantajı, imalat potansiyeli ve esnek üretim kapasitesidir. Bu potansiyeliyle ülkemizin 2021 ve sonrasında kapsayan dönemde, birbirleriyle uyumlu para ve maliye politikalarının da itici gücüyle, pozitif büyüme performansını artırarak sürdürülebilirliğine inanıyoruz.

NURETTİN ÖZDEBİR  
ASO BAŞKANI



İTİCİ  
GÜÇ  
SANAYİ

**ÇİN'DEN** sonra dünyanın en yüksek büyüme rakamına ulaşılması, pandemi sürecinin en az etkiyle atlatıldığını göstermektedir. Bu da önümüzdeki döneme ilişkin pozitif beklentilerimizi güçlendirmektedir. Büyümenin itici gücü sanayi sektörü oldu. Öte yandan pandemi süreci ile zayıflayan hizmet sektörü, normalleşmenin başlamasıyla kademeli olarak büyümeye katkı sağlayacaktır.

NAIL OLPAK  
DEİK BAŞKANI



GELECEK  
İÇİN POZİTİF  
SİNYAL

**SALGINA** rağmen sanayide yükselen potansiyelimizin, yerli üretim gücümüzün ve sürece hızla adapte olma kabiliyetimizin önemini bir kez daha gördük. Pandemi sürecinde büyüyen nadir ülkelerden biri olduk. Makine ve teçhizat yatırım harcamaları 9.5 yılın en yüksek seviyesinde kaydedildi ve gelecek dönem üretim faaliyetleri için pozitif sinyal verdi. Aşırı ile ilgili umutların artmış olması, 2021 yılında daha olumlu bakmamızı sağlıyor.

İSMAİL GÜLLE  
TİM BAŞKANI



TÜRKİYE  
ÖNCÜ  
OLACAK

**TÜRKİYE'NİN** büyümede öncü olmaya yeni dönemde devam edeceğine inanıyorum. Hracatın ülkemizin güvencesi olduğunun bilincinde, son aylarda ihracatta kazandığımız ivmeyi koruyarak, hedeflerimize, kararlılıkla yürümeye devam ediyoruz. Küresel ticaretin azaldığı ve dünya ekonomisinin küçültüldüğü bir yılda, rekor ihracat başarısına imza atan sektörlerimiz, üretim ve tedarikçi gücünü göstererek güven tazeledi.

Türkiye'nin büyüme performansı, iş dünyasının önümüzdeki döneme ilişkin umutlarını artırdı. Yatırımlardaki artış ve normalleşme süreci ile birlikte pozitif ayrışmanın devamı bekleniyor

**T**ürkiye'nin, pandemi koşullarına rağmen, hükümetin sağladığı teşvikler ve kamu bankalarının finansman desteğiyle büyümede tarihi bir başarıya imza atması, sanayiciyi gelecek için umutlandırdı.

Özellikle imalat sanayisinin büyümenin lokomotifine haline gelmesi ve makine-teçhizat yatırımlarında 9.5 yılın rekorunun kırılması, önümüzdeki döneme ilişkin beklentileri güçlendirdi. Birbirine uyumlu para ve maliye politikalarıyla sürdürülebilir

büyüme performansının artacağına dikkat çeken iş dünyası, pandemi sonrası Türkiye'nin üretim üssü olmaya aday ülkeler arasında ön sıralarda yer aldığını vurguladı. Hükümetin hayata geçirmesi beklenen reform paketiyle Türkiye'nin cazibesinin daha da artacağını vurgulayan iş dünyası, özel sektörün itici güç olmaya devam edeceği görüşünde. Yatırımlardaki artışın, aşılabilirlikle birlikte hızlanması beklenen normalleşme süreci sonrasında hazırlığın tamamlandığına işaret ettiği de bildirildi.

ŞEKİB AVDAĞIÇ  
İTO BAŞKANI



AZIMSANMAYACAK BAŞARI

**BÜYÜMEDE** lokomotif, imalat sanayii oldu. Kovid-19 yılında ekonomisi de diri çıkan ülke olmak ne kolay ne de azimsanacak bir başarıdır. İmalat sanayi ürünlerine tüm dünyada artan talebi Türk iş dünyası iyi değerlendirdi. Bu süreç gösterdi ki özel sektörümüz Türkiye için çok önemlidir. Özel sektörün ayakta kalması, Türkiye'nin ayakta kalması demektir.

RİFAT HİSARCIKLIOĞLU/  
TOBB BAŞKANI

VAR GÜCÜMÜZLE ÇALIŞACAĞIZ

**G-20'DE** Çin'den sonra ikinci sıradayız. 2021 ve sonrasında büyümenin sürdürülebilir olması için de var gücümüzle çalışacağız. Kapalı işyerlerinin açılmasına yönelik müjdelere de iş dünyasının umutlarını artıracaktır.

ERDAL BAHÇIVAN  
İSO BAŞKANI



EN GÜÇLÜ DESTEK SANAYİDEN

**PANDEMİ** hedeniyle son derece zorlu ekonomik faaliyet koşullarından geçtiğimiz bir yıl olan 2020 yılındaki ülkemizin büyüme performansının, beklentilerin aksine pozitif bantta gerçekleşmiş olmasını çok değerli buluyorum. Ülkemizin, ekonomisini pozitif büyümeyle kapattığı bir yılda en güçlü desteği imalat sanayinden almış olması, biz sanayiciler için tek kelimeyle ifade edecek olursam gurur vericidir.

GÜRSEL BARAN/  
ATO BAŞKANI

HEDEF KALICI BÜYÜME

**TÜRKİYE'NİN** 2020 yılının son çeyreğinde yüzde 5.9, yılın tamamında da yüzde 1.8 büyümesi, kamu bankaları aracılığıyla iç tüketimin canlandırılmasının sonucu ve hükümet ile reel sektörün ortak başarısı. Türkiye ekonomisinin bundan sonrasında üretim, yatırım ve ihracat odaklı, istihdam oluşturan bir yapıyla kalıcı büyümeyi sağlaması beklentimizdir.







# Türkiye İmalat PMI Şubat'ta 51,7 oldu

**Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Şubat'ta 51,7'ye gerilemekle birlikte sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Şubat 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI şubatta üst üste dokuzuncu ay eşik değer 50'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdürüğü yönünde sinyal verdi. Ocak'ta 54,4 olarak ölçülen PMI, Şubat'ta 51,7'ye gerileyerek sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Bu arada, yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi arttırmasında rol oynadı. Üretim üst üste ikinci ay artış gösterdi, ancak bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Üretimde devam eden büyüme ile birlikte firmaların birikmiş işlerinde geçtiğimiz Eylül ayından beri en hızlı düşüş yaşandı. Üretim gereksinimlerindeki artış ve yeni üretim hatlarının planlanması, firmaların şubatta

da istihdam düzeylerini arttırmalarına yol açtı. Böylece, mevcut istihdam artış trendi dokuzuncu aya ulaştı. Son aylarda Türk lirasında gerçekleşen değer kazancı, enflasyonist baskıların hafiflemesine sağladı. Girdi maliyetleri artmaya devam etti ancak bu artış Temmuz 2020'den beri en düşük oranda gerçekleşti. Girdi fiyatlarında artış bildiren firmalar, bu durumu hammadde maliyetlerindeki yükselişe bağladı. Özellikle iplik fiyatlarındaki artıştan sıklıkla bahsedildi. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise azalmayı sürdürerek son 10 ayın en düşük düzeyinde kaydedildi. Anket katılımcıları, tedarik zincirlerindeki sorunların devam ettiğini bildirdi. Hammadde teminindeki zorluklar ve nakliye konteynırlarına erişimde yaşanan sıkıntılar, tedarikçilerin teslimat sürelerindeki keskin artışın devam etmesinde rol oynadı. Bu durum, satın alma faaliyetlerindeki hafif yavaşlama ile birleşerek girdi stoklarının daha da azalmasına yol açtı. En güçlü büyüme ana metaller sektöründe oldu **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI şubat verilerine göre son aylarda tedarik zincirlerinde yaşanan ciddi aksamlar birçok sektörün üretim ve sipariş akışlarını olumsuz etkilerken, Covid-19 salgını operasyonları sektöre uğratmaya devam etti. Takip edilen 10 sektörden dördünün üretimini arttırdığı şubat ayında en güçlü büyüme ana metaller sektöründe gerçekleşti. Buna karşılık kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri sektörlerinde üretim yeniden

hız keserken elektrikli ve elektronik ürünler, giyim ve deri ürünleri ve ağaç ürünleri sektörlerinde ise yavaşlamanın devam ettiği görüldü. Şubatta 10 sektörün tamamında tedarikçilerin teslimat süreleri artarken çoğunluğunda önemli gecikmeler yaşandı. En ciddi aksamlar kimyasal, plastik ve kauçuk, makine ve metal ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde gerçekleşti. Yeni siparişler yalnızca metalik olmayan mineral ürünler ile ana metal **sanayi** sektörlerinde arttı. Toplam yeni siparişlerle kıyaslandığında daha fazla sektörün yeni ihracat siparişlerinde büyüme kaydedildi. On sektörün sekizinde istihdam artışı sağlandı. Sadece giyim ve deri ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde aksi yönde bir eğilim gözlemlendi. İstihdam artışının en hızlı gerçekleştiği sektör ağaç ve kağıt ürünleri oldu. Türk lirasındaki değerlenme trendi, sektörlerin çoğunluğunda maliyet enflasyonunun düşüş göstermesini sağladı. Özellikle makine ve metal ürünleri ile ana metal **sanayi** sektörlerinin maliyet enflasyonunda güçlü yavaşlamalar kaydedildi ve her iki sektörde de girdi maliyetleri bir yılı aşkın dönemde en düşük oranlarında arttı. Girdi maliyetlerindeki artışın hızlandığı tek sektör tekstil ürünleri oldu ve iplik fiyatlarında yaşandığı bildirilen artışlar bu sektörün girdi fiyatları enflasyonunu son 29 ayın en yüksek düzeyine çıkardı. Bunun yansıması olarak, nihai ürün fiyatlarında en hızlı artışın gerçekleştiği sektör de tekstil ürünleri oldu. İHA





## İSO Türkiye İmalat PMI Şubat'ta 51,7 oldu

**HABER MERKEZİ** - Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) şubatta 51,7'ye gerilemekle birlikte sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti.

**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI şubat verilerine göre takip edilen 10 sektörden dördü üretimini arttırırken, en güçlü büyüme ana metaller sektöründe gerçekleşti.



LÜTFİ ELVAN



1.8  
YÜZDE

## BÜYÜDÜK

Türkiye ekonomisi salgınla mücadele yılı 2020'yi yüzde 1,8'lik büyümeyle tamamladı. Hazine ve Maliye Bakanı Lutfi Elvan, "Krizle rağmen 2020'yi büyümeyle kapatan nadir ülkelerden olduk. 2021'de önceliğimiz fiyat istikrarı" dedi. ● 05





# Türkiye salgına rağmen büyüdü

**Türkiye yılın son çeyreğinde %5,9 büyüme göstererek 2020'nin tamamında yüzde 1,8'lik büyüme oranıyla dünyada büyüeyebilen nadir ülkelerin arasında yer aldı. Sanayi ve vatandaşın tüketim gücüne rağmen inşaat ve ihracattaki yavaşlık büyümenin beklenenden düşük gelmesine neden oldu.**



Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, resmi sosyal medya hesabından Türkiye'nin salgın sürecinde kaydettiği ilerlemeye değinerek, Bakan Elvan, 2021'de temel öncelikli fiyat istikrarına vereceğinin altını çizerek, "küresel sağlık krizinin damga vurduğu 2020'yi büyümeyle kapatan nadir ülkelerden olduk. 2021 yılında temel önceliklerimiz fiyat istikrarının sağlanması. Enflasyonla mücadele politikalarımız daha kaliteli ve sürdürülebilir bir yatırım, üretim ve büyüme patikasının da önünü açacak" ifadelerini kullandı.



İTO Başkanı  
**ŞEKİB AVDAGİCİ**

Türkiye ekonomisi Covid-19 başlangıcı yılı 2020'de bile yüzde 1,8 büyüyerek, 1 Haziran'da başlayan normalleşme adımlarını katma değere çevirebildiğini ispat etti. OECD'de birinci sıradayız. Büyümede lokomotif, imalat sanayii oldu. Covid-19 yılında ekonomisi de diri çıkan ülke olmak ne kolay ne de azımsanacak bir başarıdır.



MÜSİAD Başkanı  
**ABDURRAHMAN KAAAN**

Bu süreçte Covid-19'la mücadeleyi oldukça dikkatli bir biçimde sürdürerek, ekonomik aktivitedeki canlılığı muhafaza etmeliyiz. MÜSİAD olarak önümüzdeki dönemde, bugüne kadar üretim-ticaret-yatırım üçgeninde göstermiş olduğumuz çabanın üzerine çıkmamız gerektiğine inanıyoruz.

**T**ÜRKİYE İstatistik Kurumu (TÜİK), geçen yıla ilişkin üretim yöntemiyle hesaplanan gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) sonuçlarını açıkladı. Buna göre, Türkiye ekonomisi 2020'de yüzde 1,8, geçen yılın son çeyreğinde yüzde 5,9 büyüme kaydetti. Üretim yöntemiyle göre cari fiyatlarla GSYH, 2020'de bir önceki yıla göre yüzde 16,8 artarak 5 trilyon 47 milyar 909 milyon lira olarak gerçekleşti.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde, 2020 yılında zincirlenmiş hacim endeksi olarak finans ve sigorta faaliyetleri toplam katma değeri yüzde 21,4, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 13,7, tarım sektörü yüzde 4,8, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 2,8, gayrimenkul faaliyetleri yüzde 2,6, diğer hizmet faaliyetleri yüzde 2,5 ve sanayi yüzde 2 arttı. Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 5,2, hizmetler yüzde 4,3, inşaat sektörü ise yüzde 3,5 azaldı. Kişi başına GSYH değeri, 2020'de cari fiyatlarla 60 bin 537 lira (8 bin 599 dolar) olarak hesaplandı. Öte yandan TÜİK, 2020 yılı ikinci ve üçüncü çeyrek büyü-

me rakamlarında revizyon yaptı.

AA Finans Beklenti Anketi'ne göre ekonomistler, 2020'de Türkiye ekonomisinin yüzde 2,2 büyümesini, 2020 yılı 4. çeyrekte GSYH'nin yüzde 7 artmasını öngörmüştü. GSYH verilerinde 2020'nin ikinci çeyrek büyüme verisi yüzde eksi 10,3, üçüncü çeyrek büyüme verisi yüzde 6,3'e revize edildi. Üretim yöntemiyle GSYH tahmini, geçen yılın 4'üncü çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 26,2 artarak 1 trilyon 524 milyar 788 milyon lira olarak gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, söz konusu çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,7, takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,8 arttı.

#### HANE HALKI HARCAMALARI YÜKSELDİ

Hane halkı nihai tüketim harcamaları 2020'de bir önceki yıl zincirlemiş hacim endeksinde göre yüzde 3,2 arttı ve GSYH içindeki payı yüzde 56,4 oldu. Hane halkı nihai tüketim harcamaları, geçen yılın 4'üncü çeyreğinde 2019'un aynı dö-

mine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 8,2 yükseldi. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 6,6, gayrisafi sabit sermaye oluşumu da yüzde 10,3 arttı. Geçen yıl, 2019'un zincirlenmiş hacim endeksinde göre mal ve hizmet ithalatı yüzde 7,4 yükselirken, ihracat yüzde 15,4 düştü. Mal ve hizmet ihracatı, 2020'nin 4'üncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak aynı kalırken, ithalatı yüzde 2,5 artış kaydetti.

#### İŞ GÜCÜ ÖDEMELERİNDE ARTIŞ

İş gücü ödemeleri 2020'de bir önceki yıla göre yüzde 9,6, net işletme artışı/karma gelir yüzde 20,2 yükseldi. İş gücü ödemeleri geçen yılın 4'üncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,2, net işletme artışı/karma gelir yüzde 32 artış kaydetti.

İş gücü ödemelerinin cari fiyatlarla gayrisafi katma değer içindeki payı 2019'un aynı çeyreğinde yüzde 34,8 iken bu oran geçen yılın 4'üncü çeyreğinde yüzde 33 oldu. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 47,5'ten yüzde 49,4'e çıktı. AA

## Ekonomik büyümenin göstergesi, şubatta hız kesti

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI şubatta 51,7'ye geriledi. Endeks ocak ayında 54,4 seviyesindeydi. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Yeni ihracat siparişleri ise üst liste ikinci ay artış kaydetti. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI şubat verilerine göre takip edilen 10 sektörden dördü üretimini arttırırken, en güçlü büyüme ana metaller sektöründe gerçekleşti. Ön sektörün tamamında tedarikçilerin teslimat süreleri arttı. Yeni siparişler yalnızca metalik olmayan mineral ürünler ile ana metal sektörlerinde artarken, toplam yeni siparişlerde kıyaslandığında daha fazla sektörün yeni ihracat siparişlerinde büyüme kaydedildi. Ön sektörün sekizinde istihdam artışı sağlandı.



**PANDEMIYE RAĞMEN**

# BÜYÜYEN İKİ ÜLKEDEN BİRİ OLDUK

» Türkiye, pandeminin damga vurduğu 2020'de Çin'le birlikte büyüyen tek ülke oldu. Yatırımlar, 10 yılın zirvesine ulaştı. Üretime, istihdama, ihracata dayalı, kaliteli bir büyüme oluştu. **4'TE**





Türkiye ekonomisi 2020 yılını yüzde 1,8 büyümeye ile kapattı. Makine ve teçhizat yatırımlarında son 10 yılın zirvesi görüldü. Böylece üretime, istihdama ve ihracata dayalı, sağlıklı bir büyüme kompozisyonu oluştu.

**SALGIN YILINDA POZİTİF  
PERFORMANS GÖSTEREN  
İKİ ÜLKEDEN BİRİ OLDUK**

# Hormonlu değil REEL BÜYÜME

**T**ürkiye İstatistik Kurumu, 2020 yılına ilişkin millî gelir verilerini açıkladı. Buna göre salgının etkili olduğu yılda Türkiye yüzde 1,8 büyüdü. Son çeyrek büyümesi ise yüzde 5,9 gerçekleşti. Bu arada Türkiye, G-20 ülkeleri arasında Çin ile birlikte büyüyen iki ülkeden biri oldu. Büyümenin lokomotifleri ise **sanayi** ve vatandaşın tüketim harcamaları oldu. Özellikle yatırımlar tarafındaki artış dikkat çekti. Makine ve teçhizat yatırımlarında, 2020'nin son üç aylık döneminde 38 çeyreğin zirvesi görüldü. Burada 2020 büyümesi yüzde 21'i aştı. Böylece "hormonlu değil reel büyüme" gerçekleşmiş oldu. Hane halkı tüketim kaleminin detaylarına bakıldığında da; dayanıklı mallarda son çeyrekte hızlı büyüme (yüzde 42,3) kaydedildi. Bu tüketim eğilimi, **sanayi** üretimini destekledi. Sektörel bazda bakıldığında ise; 2020'de tarım sektörü yüzde 4,8, **sanayi** yüzde 2 büyümeye kaydetti. İnşaat sektörü yıllık yüzde 3,5 daralırken salgın-



dan en çok etkilenen hizmetler sektöründe küçülme yüzde 4,3'ü buldu. 2020 yılında kişi başına GSYH, 8.599 dolar olarak hesaplandı. Dolar bazında kişi başına millî gelir, 2019'a göre yaklaşık 610 dolar azaldı. Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, "Küresel sağlık krizinin damga vurduğu 2020'yi büyümeyle kapatan nadir ülkelerden olduk. Bu yıl temel önceliğimiz fiyat istikrarı. Enflasyonla mücadele politikalarımız, daha kaliteli ve sürdürülebilir bir yatırım, üretim ve büyüme patikasının

önünü açacak" dedi.

## İŞ DÜNYASI MUTLU

Büyüme rakamları iş dünyasını da memnun ederek umutlandırdı. **TOBB** Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, "2021 ve sonrasında büyümenin sürdürülebilir olması için var gücümüzle çalışacağız. Kapalı iş yerlerinin açılmasına yönelik müjdelere, iş dünyasının umutlarını artıracak" ifadesini kullandı. **TİM** Başkanı İsmail Güllü, "Türkiye ihracatla büyümeye devam ediyor. ihracatın ülkemizin güvencesi ol-



duğunun bilinciyle, kararlılıkla yürümeye devam ediyoruz" değerlendirmesinde bulundu. **DEİK** Başkanı Nail Olpak, "Salgına rağmen **sanayide** yükselen potansiyelimizin, yerli üretim gücümüzün ve sürece hızla adapte olma kabiliyetimizin önemini bir defa daha gördük" diye konuştu. **MÜSİAD** Başkanı Abdurrahman Kaan, "Takdire şayan bir performans gösterdik. İhracata yönelik imalat üretimine mutlaka ağırlık vermeliyiz" ifadelerini kullandı. **İTO** Başkanı Şekib Avdagiç, "Büyümede loko-

motif, imalat **sanayii** oldu. Covid-19 yılında, ekonomisi de diri çıkan ülke olmak ne kolay ne de azımsanacak bir başarıdır. İmalat **sanayi** ürünlerine bütün dünyada artan talebi Türk iş dünyası iyi değerlendirdi" dedi. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** da şunları söyledi: **Sanayinin** bu başarısını sürdürülebilir kılmanın zorunluluğudur. Rekabet gücünü artırmak, yeni yatırımların önünü açmak adına; finans, maliye, hukuk, vergi politikaları olmak üzere yapısal destekler temel güvenliğimiz olmalı.





# BÜYÜDÜKÇE FAKİRLLEŞTİK

**TÜİK'e göre Türkiye TL bazında % 1.8 büyüdü. Ancak kur karşısındaki ağır kayıp yüzünden 2013'ten bu yana fert başına 3920 dolar yoksullaştık**

#### **Beklentinin altında çıktı**

2013'te 12 bin 519 dolar olan fert başına milli gelir, 2020'de 8 bin 599 dolara indi. TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre 2020 son çeyrek büyüme performansı ise %5.9 ile %7 civarındaki beklentilerin altında kaldı.

#### **Dolarda yüzde 320 artış**

2013 yılında bir doların TL karşısındaki ortalama değeri 1.77 TL iken, 2020 yılında dolar/TL kuru ortalaması yüzde 320 artışla 7.43 TL'ye çıkınca büyüme performansı ekonomistleri hayal kırıklığına uğrattı.

#### **Devlet, tüketimde lider**

EN hızlı büyüme yüzde 10.3 ile yatırımlarda görüldü. Hane halkı harcamalarında büyüme %8.2 olurken, devletin nihai tüketim harcamaları %6.6 oranında artış gösterdi. Son çeyrekte ise ithalat %2.5 büyüdü. **Sayfa 5**

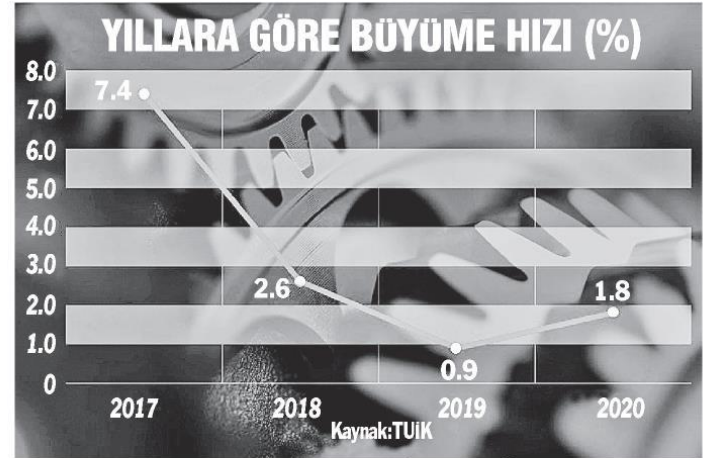




# TL bazında büyüydük ama dolar bazında fakirleştik

TÜİK'in resmi rakamlarına göre Türkiye ekonomisi salgın krizinde Türk lirası bazında yüzde 1,8 büyüdü gözükmesine rağmen, TL'nin dolar karşısındaki değer kaybı nedeniyle, Türk vatandaşı son 7 yılda 3 bin 920 dolar fakirleşti.

2013 yılında 12 bin 519 dolar olan fert başına milli gelir 2020 yılında 8 bin 599 dolara indi. TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre 2020 yılı son çeyrek büyüme performansı yüzde 5,9 ile yüzde 7 civarındaki beklentilerin altında kaldı.



**TÜRKİYE** ekonomisi TÜİK'in desmi rakamlarıyla Türk Lirası bazında 2020 yılında yüzde 1,8 büyüdü gözükse de, dolar bazında fakirleştik. Türkiye ekonomisinde fert başına milli gelirin 12 bin 519 dolarla en üst noktaya çıktığı 2013 yılına göre, yani 7 yıl öncesine göre Türk vatandaşı 3 bin 920 dolar fakirleşti. Türk Lirasının dolar karşısındaki hızlı değer kaybı nedeniyle vatandaşın gelirinin yüzde 31'ini kaybederek TÜİK'in açıkladığı 2020 rakamlarına göre fert başına milli gelir 8 bin 599 dolara indi. 2013 yılında 12 bin 519 dolar olan gelir 2017 yılında da 10 bin 597 dolara inmişti. Bunun sebebi de doların TL karşısında 7 yılda yüzde 320 değerlenmesi oldu.

2013 yılında 1 doların TL karşısındaki ortalama değeri 1,77 TL iken, 2020 yılında dolar/TL kuru ortalama yüzde 320 artışla 7,43 TL'ye çıktı. TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre 2020 yılı son çeyrek büyüme performansı yüzde 5,9 ile yüzde 7 civarındaki beklentilerin altında kaldı. Ekonomistler 2020 yılı için büyüme hızını da yüzde 2,3 bekliliyordu. Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, Türkiye ekonomisini 2020 büyüme rakamlarına

ilişkin, Twitter'dan yaptığı açıklamada "Küresel sağlık krizinin damga vurduğu 2020'yi büyümeyle kapatan nadir ülkelerden olduk" dedi ve bu yıl temel önceliklerinin fiyat istikrarı olduğunu söyledi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan açıklamaya göre, üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH, 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 16,8 artarak 5 trilyon 47 milyar 909 milyon TL oldu. 2020 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 60 537 TL, ABD doları cinsinden 8 599 olarak hesaplandı.

Yılın son çeyreğine bakıldığında ana gruplar içerisinde en hızlı büyümenin yatırımlar tarafında görüldü. Buna göre yılın son çeyreğinde yatırımlar yıllık olarak yüzde 10,3 büyüdü. Son çeyrekte hanehalkı harcamalarında büyüme yüzde 8,2 olurken, devletin nihai tüketim harcamaları ise yüzde 6,6 arttı. Çeyreklik bakıldığında mal ve hizmet ihracatında herhangi bir değişim kaydedilmezken, son çeyrekte ithalat yüzde 2,5 büyüdü.

Türkiye yüzde 1,8'lik büyümesiyle, G-20 ülkeleri arasında 2020'de yüzde 6,5 büyüme kaydeden Çin'in ardından büyüyen tek ülke olarak kayıtlara geçti.

## İnşaat ve hizmet sektörleri küçüldü



2020 yılının tamamına bakıldığında GSYH bileşenleri açısından en hızlı artış yatırımlar tarafında yaşandı. Buna göre yatırımlar yüzde 6,5 büyüdü. Hanehalkı harcamalarında büyümenin yüzde 3,2 olduğu görüldü. Devletin nihai tüketim harcamalarında ise salgın yılında yüzde 2,3'lük artış gerçekleşti. 2020'de yıllık olarak mal ve hizmet ihracatı yüzde 15,4 gerilerken, ithalat ise yüzde 7,4 arttı.

Sektörel bazda bakıldığında 2020'de tarım ve **sanayi** sektöründe büyüme görüldü. Buna göre tarım sektörü yıllık olarak yüzde 4,8; **sanayi** ise yüzde 2 büyüme kaydetti. İnşaat ve hizmetler sektöründe ise daralma gerçekleşti. İnşaat sektörü 2020'de yıllık olarak yüzde 3,5 daralırken, salgından en çok etkilenen sektör olan hizmetler sektöründe küçülme yüzde 4,3 oldu.

## İş gücü ödemelerinin payı düştü

**İŞGÜCÜ** ödemeleri 2020 yılında yüzde 9,6 artarken, net işletme artışı/karma gelir yüzde 20,2 arttı. İşgücü ödemeleri, 2020 yılının dördüncü çeyreğinde ise bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 12,2, net işletme artışı/karma gelir yüzde 32,0 arttı. İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payı geçen yıl yüzde 34,8 iken bu oran 2020 yılında yüzde 33 oldu. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 47,5'ten yüzde 49,4'e yükseldi.



## İMALAT SANAYİ ŞUBAT AYINDA ALARM VERDİ

**İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), şubatta bir önceki aya göre 2,7 puan azalarak 51,7'ye indi. **İSO Türkiye** İmalat PMI anketinin şubat ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket

sonuçlarına göre, ocakta 54,4 seviyesinde bulunan **İSO Türkiye** imalat PMI şubatta 51,7'ye geriledi. Takip edilen 10 sektörden 4'ünün üretimini artırdığı şubat ayında en güçlü büyüme ana metaller sektöründe gerçekleşti. Buna karşılık kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri sektörlerinde

üretim yeniden hız kesti. Elektrikli ve elektronik ürünler, giyim ve deri ürünleri ve ağaç ürünleri sektörlerinde ise yavaşlamanın devam ettiği görüldü. Üretimde devam eden büyüme ile firmaların birikmiş işlerinde, geçen yılın Eylül ayından bu yana kaydedilen en hızlı düşüş yaşandı.







- EKONOMİ -

# İmalat PMI şubat ayında 51.7'ye geriledi

**Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) şubatta 51,7'ye gerilemekle birlikte sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti.**

**İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Şubat 2021 dönemi sonuçları açıklandı.**

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI şubatta üst üste dokuzuncu ay eşik değeri 50,0'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdürüğü yönünde sinyal verdi.

Ocak'ta 54,4 olarak ölçülen PMI, şubatta 51,7'ye gerileyerek sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen

gerçekleşti. Bu arada, yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme

işaretleri, imalatçıların üretimi artırımında rol oynadı.

Üretim üst üste ikinci ay artış gösterdi, ancak bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Üretimde devam eden büyüme ile birlikte

olumlu gelişmeler dikkat çekti. Tedarik sorunlarının küresel çapta hammadde fiyatlarında yol açtığı yükselişe karşın, Türk lirasındaki değer kazancı bu baskıları hafifletmeye yardımcı oldu ve satış fiyatlarında geçen yılın nisan ayından beri en düşük oranlı artışın gerçekleşmesini sağladı."



## EN GÜÇLÜ BÜYÜME ANA METALLER SEKTÖRÜNDE

**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI şubat verilerine göre son aylarda tedarik zincirlerinde yaşanan ciddi aksamalar birçok sektörün üretim ve sipariş akışlarını olumsuz etkilerken, Covid-19 salgını operasyonları sektöre uğratmaya devam etti. Takip edilen 10 sektörden dördünün üretimini artırdığı şubat ayında en güçlü büyüme ana metaller sektöründe gerçekleşti. Buna karşılık kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri sektörlerinde üretim yeniden hız keserken elektrikli ve elektronik ürünler, giyim ve deri ürünleri ve ağaç ürünleri sektörlerinde ise yavaşlamanın devam ettiği görüldü.

firmaların birikmiş işlerinde geçtiğimiz Eylül ayından beri en hızlı düşüş yaşandı. Üretim gereksinimlerindeki artış ve yeni üretim hatlarının planlanması, firmaların şubatta da istihdam düzeylerini artırmalarına yol açtı. Böylece, mevcut istihdam artış trendi dokuzuncu aya ulaştı.

Son aylarda Türk lirasında gerçekleşen değer kazancı, enflasyonist baskıların hafiflemesine sağladı. Girdi maliyetleri artmaya devam etti ancak bu artış Temmuz 2020'den beri en düşük oranda gerçekleşti. Girdi fiyatlarında artış bildiren firmalar, bu durumu hammadde maliyetlerindeki yükselişe bağladı. Özellikle iplik fiyatlarındaki artıştan sıklıkla bahsedildi. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise azalmayı sürdürerek son 10 ayın en düşük düzeyinde kaydedildi. Anket katılımcıları, tedarik zincirlerindeki sorunların devam ettiğini bildirdi. Hammadde teminindeki zorluklar ve nakliye konteynırlarına erişimde yaşanan sıkıntılar, tedarikçilerin teslimat sürelerindeki keskin artışın devam etmesinde rol oynadı. Bu durum, satın alma faaliyetlerindeki hafif yavaşlama ile birleşerek girdi stoklarının daha da azalmasına yol açtı.

**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Şubatta yeni alınan siparişlerin yavaşladığına ilişkin işaretlere rağmen manşet Türkiye PMI pozitif bölgedeki seyrini korudu. Bu durum, firmaların yeni siparişlerdeki büyümenin duraksamasından etkilenmeyerek üretim ve istihdamı artırmaya devam etmesinden kaynaklandı. Enflasyon cephesinde de

Şubatta 10 sektörün tamamında tedarikçilerin teslimat süreleri artarken çoğunluğunda önemli gecikmeler yaşandı. En ciddi aksamalar kimyasal, plastik ve kauçuk, makine ve metal ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde gerçekleşti. Yeni siparişler yalnızca metalik olmayan mineral ürünler ile ana metal sanayi sektörlerinde arttı. Toplam yeni siparişlerle kıyaslandığında daha fazla sektörün yeni ihracat siparişlerinde büyüme kaydedildi.

On sektörün sekizinde istihdam artışı sağlandı. Sadece giyim ve deri ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde aksi yönde bir eğilim gözlemlendi. İstihdam artışının en hızlı gerçekleştiği sektör ağaç ve kağıt ürünleri oldu. Türk lirasındaki değerlendirme trendi, sektörlerin çoğunluğunda maliyet enflasyonunun düşüş göstermesini sağladı. Özellikle makine ve metal ürünleri ile ana metal sanayi sektörlerinin maliyet enflasyonunda güçlü yavaşlamalar kaydedildi ve her iki sektörde de girdi maliyetleri bir yılı aşkın dönemde en düşük oranlarında arttı. Girdi maliyetlerindeki artışın hızlandığı tek sektör tekstil ürünleri oldu ve iplik fiyatlarında yaşandığı bildirilen artışlar bu sektörün girdi fiyatları enflasyonunu son 29 ayın en yüksek düzeyine çıkardı. Bunun yansımaları olarak, nihai ürün fiyatlarında en hızlı artışın gerçekleştiği sektör de tekstil ürünleri oldu.





- EKONOMİ -

# İmalat PMI şubat ayında 51.7'ye geriledi

**Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) şubatta 51,7'ye gerilemekle birlikte sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti.**

**İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Şubat 2021 dönemi sonuçları açıklandı.**

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI şubatta üst üste dokuzuncu ay eşik değeri 50,0'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdürüğü yönünde sinyal verdi.

Ocak'ta 54,4 olarak ölçülen PMI, şubatta 51,7'ye gerileyerek sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen

gerçekleşti. Bu arada, yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme

işaretleri, imalatçıların üretimi arttırmasında rol oynadı. Üretim üst üste ikinci ay artış gösterdi, ancak bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Üretimde devam eden büyüme ile birlikte

olumlu gelişmeler dikkat çekti. Tedarik sorunlarının küresel çapta hammadde fiyatlarında yol açtığı yükselişe karşın, Türk lirasındaki değer kazancı bu baskıları hafifletmeye yardımcı oldu ve satış fiyatlarında geçen yılın nisan ayından beri en düşük oranlı artışın gerçekleşmesini sağladı."



## EN GÜÇLÜ BÜYÜME ANA METALLER SEKTÖRÜNDE

**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI şubat verilerine göre son aylarda tedarik zincirlerinde yaşanan ciddi aksamalar birçok sektörün üretim ve sipariş akışlarını olumsuz etkilerken, Covid-19 salgını operasyonları sektöre uğratmaya devam etti. Takip edilen 10 sektörden dördünün üretimini arttırdığı şubat ayında en güçlü büyüme ana metaller sektöründe gerçekleşti. Buna karşılık kimyasal, plastik ve kauçuk ile gıda ürünleri sektörlerinde üretim yeniden hız keserken elektrikli ve elektronik ürünler, giyim ve deri ürünleri ve ağaç ürünleri sektörlerinde ise yavaşlamanın devam ettiği görüldü.

firmaların birikmiş işlerinde geçtiğimiz Eylül ayından beri en hızlı düşüş yaşandı. Üretim gereksinimlerindeki artış ve yeni üretim hatlarının planlanması, firmaların şubatta da istihdam düzeylerini arttırmalarına yol açtı. Böylece, mevcut istihdam artış trendi dokuzuncu aya ulaştı.

Son aylarda Türk lirasında gerçekleşen değer kazancı, enflasyonist baskıların hafiflemesine sağladı. Girdi maliyetleri artmaya devam etti ancak bu artış Temmuz 2020'den beri en düşük oranda gerçekleşti. Girdi fiyatlarında artış bildiren firmalar, bu durumu hammadde maliyetlerindeki yükselişe bağladı. Özellikle iplik fiyatlarındaki artıştan sıklıkla bahsedildi. Nihai ürün fiyatları enflasyonu ise azalmayı sürdürerek son 10 ayın en düşük düzeyinde kaydedildi. Anket katılımcıları, tedarik zincirlerindeki sorunların devam ettiğini bildirdi. Hammadde teminindeki zorluklar ve nakliye konteynırlarına erişimde yaşanan sıkıntılar, tedarikçilerin teslimat sürelerindeki keskin artışın devam etmesinde rol oynadı. Bu durum, satın alma faaliyetlerindeki hafif yavaşlama ile birleşerek girdi stoklarının daha da azalmasına yol açtı.

**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Şubatta yeni alınan siparişlerin yavaşladığına ilişkin işaretlere rağmen manşet Türkiye PMI pozitif bölgedeki seyrini korudu. Bu durum, firmaların yeni siparişlerdeki büyümenin duraksamasından etkilenmeyerek üretim ve istihdamı arttırmaya devam etmesinden kaynaklandı. Enflasyon cephesinde de

Şubatta 10 sektörün tamamında tedarikçilerin teslimat süreleri artarken çoğunluğunda önemli gecikmeler yaşandı. En ciddi aksamalar kimyasal, plastik ve kauçuk, makine ve metal ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde gerçekleşti. Yeni siparişler yalnızca metalik olmayan mineral ürünler ile ana metal sanayi sektörlerinde arttı. Toplam yeni siparişlerle kıyaslandığında daha fazla sektörün yeni ihracat siparişlerinde büyüme kaydedildi.

On sektörün sekizinde istihdam artışı sağlandı. Sadece giyim ve deri ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde aksi yönde bir eğilim gözlemlendi. İstihdam artışının en hızlı gerçekleştiği sektör ağaç ve kağıt ürünleri oldu. Türk lirasındaki değerlendirme trendi, sektörlerin çoğunluğunda maliyet enflasyonunun düşüş göstermesini sağladı. Özellikle makine ve metal ürünleri ile ana metal sanayi sektörlerinin maliyet enflasyonunda güçlü yavaşlamalar kaydedildi ve her iki sektörde de girdi maliyetleri bir yılı aşkın dönemde en düşük oranlarında arttı. Girdi maliyetlerindeki artışın hızlandığı tek sektör tekstil ürünleri oldu ve iplik fiyatlarında yaşandığı bildirilen artışlar bu sektörün girdi fiyatları enflasyonunu son 29 ayın en yüksek düzeyine çıkardı. Bunun yansıması olarak, nihai ürün fiyatlarında en hızlı artışın gerçekleştiği sektör de tekstil ürünleri oldu.



# Salgın sanayiye sarsıyor

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında referans kabul

edilen **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) koronavirüs salgını-



nın etkisiyle Şubat'ta 51.7'ye geriledi. PMI, Ocak'ta 54.4 olarak ölçülmüştü. Eşik

değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde iyileşmeye işaret ediyor. ● **4'TE**



# Salgın sanayiye etkiliyor

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) koronavirüs salgınının etkisiyle Şubat'ta 51.7'ye geriledi. Buna karşın yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti

İBRAHİM E. YIĞ / DETAY HABER

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Şubat 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI Şubat'ta üst üste 9. ay eşik değeri 50.0'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdüğü yönünde sinyal verdi.

## Ocak ayı daha iyiydi

Ocak'ta 54.4 olarak ölçülen PMI, Şubat'ta 51.7'ye gerileyerek sektörün perfor-

mansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Bu arada, yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı.

## Üretimde hafif artış var

Üretim üst üste ikinci ay artış gösterdi, ancak bu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. Üretimde devam eden büyüme ile birlikte firmaların bi-



rikmiş işlerinde geçtiğimiz Eylül ayından beri en hızlı düşüş yaşandı. Üretim gereksinimlerindeki artış ve yeni üretim

hatlarının planlanması, firmaların Şubat'ta da istihdam düzeylerini artırmalarına yol açtı. Böylece, mevcut istihdam artış trendi dokuzuncu aya ulaştı. Son aylarda Türk lirasında gerçekleşen değer kazancı, enflasyonist baskıların hafiflemesini sağladı. Girdi maliyetleri artmaya devam etti ancak bu artış Temmuz 2020'den beri en düşük oranda gerçekleşti. Girdi fiyatlarında artış bildiren firmalar, bu durumu hammadde maliyetlerindeki yükselişe bağladı. Özellikle iplik fiyatlarındaki artıştan sıklıkla bahsedildi.





# Dünya küçüldü Türkiye büyüdü



**Türkiye, 2020'nin son çeyreğinde yüzde 5,9 büyüdü. Böylece Kovid-19 salgının tüm dünya ekonomisini çökerttiği yılı Türkiye yüzde 1,8 büyümeyle kapattı.**

## DEVLET CANSUYU VERDİ

- Salgında hızlı ve yerinde tedbirler üretim altyapısının süreci az hasarla kapatmasını sağladı. Devlet desteklerinin üretimde önemli rolü oldu. Türkiye, üretim alanında Çin'e önemli bir alternatif olarak öne çıktı.

## AB YÜZDE 6,8 KÜÇÜLDÜ

- Türkiye G20'de Çin ile beraber büyüyen iki ülkeden biri oldu. Çin 2020'de yüzde 2,3 büyüdü. AB yüzde 6,8 küçülürken İngiltere'deki daralma yüzde 9,9'u buldu. ABD de geçen yıl yüzde 3,5 küçüldü. 04



# Türkiye küçülürken Türkiye büyüdü

Türkiye ekonomisi zorlu pandemi şartlarına rağmen kalan 2020 yılında yüzde 1,8 büyümeyi başardı. Salgında güçlü üretim altyapısıyla öne çıkan Türkiye, hızlıca alınan tedbirlerle birlikte 2020 yılı içerisinde birçok ülkeye göre süreci daha az hasarla atlattı. 2020 yılı büyüme tablosunda ekonomi çevrelerinin sıklıkla altını çizdiği V tipi toparlanma performansı gözlerden kaçmadı. Bu süreçte sanayide üretimin sorunsuz bir şekilde sürdürülmesi büyümenin şekillenmesinde önemli rol oynadı. Bunda devlet tarafından verilen desteklerin de etkisi görüldü. Ayrıca Türkiye pandemide önemli artan alternatif üretim pazarları alanında da Çin'e en önemli alternatif olarak ön plana çıktı.

## SON CEYREKTE %5,9 BÜYÜME

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), tarafından gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) sonuçlarına göre geçen yılın son çeyreğinde ise yüzde 5,9 büyümeye kaydedildi. Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH, 2020'de bir önceki yıla göre yüzde 16,8 artarak 5 trilyon 47 milyar 909 milyon lira olarak gerçekleşti. GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde, 2020 yılında zincirlenmiş hacim endeksi olarak finans ve sigorta faaliyetleri toplam katma değeri yüzde 21,4, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 13,7, tarım sektörü yüzde 4,8, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 2,8, gayrimenkul faaliyetleri yüzde 2,6, diğer hizmet faaliyetleri yüzde 2,5 ve sanayi yüzde 2 arttı. Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 5,2, hizmetler yüzde 4,3, inşaat sektörü ise yüzde 3,5 azaldı.

## İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ CEYREKTE REVİZYON

Kişi başına GSYH değeri, 2020'de cari fiyatlarla 60 bin 537 lira (8 bin 599 dolar) olarak hesaplandı. Öte yandan TÜİK, 2020 yılı ikinci ve üçüncü çeyrek büyüme rakamlarında da revizyona gitti. 2020'nin ikinci çeyrek büyüme verisi yüzde 10,3, üçüncü çeyrek büyüme verisi yüzde 6,3'e revize edildi. Üretim yöntemine GSYH tahmini, geçen yılın 4'üncü çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 26,2 artarak 1 trilyon 524 milyar 788 milyon lira olarak gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, söz konusu çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,7, takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,8 arttı.

## HARCAMALAR %3,2 YÜKSELDİ

Hane halkı nihai tüketim harcamaları 2020'de bir önceki yıl zincirlenmiş hacim endeksinde göre yüzde 3,2 arttı ve GSYH içindeki payı yüzde 56,4 oldu. Hane halkı nihai tüketim

## TEMEL ÖNCELİK FİYAT İSTİKRARI

Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, Türkiye ekonomisinin büyüme rakamlarına ilişkin değerlendirmede bulunurken, "Küresel sağlık krizinin damga vurduğu 2020 yılı büyümeyle kapatılan nadir ülkelerden olduk" ifadesini kullandı. Bu yıl temel önceliklerinin fiyat istikrarını sağlanması olduğunu ifade eden Elvan, "Enflasyonla mücadele politikalarımız, daha kaliteli ve sürdürülebilir bir yatırım, üretim ve büyüme patikasının da önünü açacak" şeklinde konuştu.

## G-20'DE BÜYÜYEN İKİ ÜLKEDEN BİRİYİZ

Salgın dünya genelinde ekonomilerin durma noktasına gelmesine yol açtı. Geçen yıl birçok ülkede üretim azalırken, yüz milyonlarca kişi desteklerle hayatını sürdürdü. Türkiye 2020 genel verilerini açıklayan G20 ülkeleri arasında Çin'e beraber büyüme kaydedebilen 2 ülkeden birisi oldu. Çin 2020'de yüzde 2,3 büyürken, AB ekonomisi yüzde 2,2, İspanya yüzde 11, İtalya yüzde 8,9, İngiltere yüzde 9,9 daraldı. En çok vakanın yaşandığı ABD'de ise ekonomi yüzde 3,5 küçüldü.

Türkiye ekonomisi, zorlu pandemi şartlarına rağmen 2020'de yüzde 1,8 büyümeye başarıyla gösterdi. Pandeminin etkisiyle küresel ekonomide büyük daralma görülürken, Türkiye'nin aldığı önlemler ve üretimi kesintisiz sürdürülmesi büyüme performansında sürükleyici rol oynadı. Üçüncü çeyrekteki yüzde 6,3'lük büyümeyle sağlanan hızlı toparlanma dördüncü çeyrekte yüzde 5,9 büyümeyle devam etti. Son çeyrek büyümesinde sanayi imalatının büyük katkısı oldu.



harcamaları, geçen yılın 4'üncü çeyreğinde 2019'un aynı dönemine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 8,2 yükseldi. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 6,6, gayrisafi sabit sermaye oluşumu da yüzde 10,3 arttı. Geçen yıl, 2019'un zincirlenmiş hacim endeksinde göre mal ve hizmet ithalatı yüzde 7,4 yükselirken, ihracat yüzde 15,4 düştü. Mal ve hizmet ihracatı, 2020'nin 4'üncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak aynı kalırken, ithalatı yüzde 2,5 arttı kaydetti.

## İŞ GÜCÜ ÖDEMELERİNDE ARTIŞ

İş gücü ödemeleri 2020'de bir önceki yıla göre yüzde 9,6, net işletme artışı/karma gelir yüzde 20,2 yükseldi. İş gücü ödemeleri geçen yılın 4'üncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,2, net işletme artışı/karma gelir yüzde 32 arttı kaydetti. İş gücü ödemelerinin cari fiyatlarla gayrisafi katma değeri içindeki payı 2019'un aynı çeyreğinde yüzde 34,8 iken bu oran 4'üncü çeyrekte yüzde 33 oldu. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 47,5'ten yüzde 49,4'e çıktı.

## TEMEL ÖNCELİK FİYAT İSTİKRARI

Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, Türkiye ekonomisinin büyüme rakamlarına ilişkin değerlendirmede bulunurken, "Küresel sağlık krizinin damga vurduğu 2020 yılı büyümeyle kapatılan nadir ülkelerden olduk" ifadesini kullandı. Bu yıl temel önceliklerinin fiyat istikrarını sağlanması olduğunu ifade eden Elvan, "Enflasyonla mücadele politikalarımız, daha kaliteli ve sürdürülebilir bir yatırım, üretim ve büyüme patikasının da önünü açacak" şeklinde konuştu.

## G-20'DE BÜYÜYEN İKİ ÜLKEDEN BİRİYİZ

Salgın dünya genelinde ekonomilerin durma noktasına gelmesine yol açtı. Geçen yıl birçok ülkede üretim azalırken, yüz milyonlarca kişi desteklerle hayatını sürdürdü. Türkiye 2020 genel verilerini açıklayan G20 ülkeleri arasında Çin'e beraber büyüme kaydedebilen 2 ülkeden birisi oldu. Çin 2020'de yüzde 2,3 büyürken, AB ekonomisi yüzde 2,2, İspanya yüzde 11, İtalya yüzde 8,9, İngiltere yüzde 9,9 daraldı. En çok vakanın yaşandığı ABD'de ise ekonomi yüzde 3,5 küçüldü.

## İŞ DÜNYASINDA BÜYÜME HEYECANI

### POZİTİF TABLO SURECEK

Mustakil Sanayici ve İş Adamları

Derneği (MUSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, ülke ekonomisinin salgının gölgesinde geçen 2020 yılını yüzde 1,8 büyümeye tamamlamasını, takdir sayan bir performans olarak değerlendirdiklerini belirtti. Kaan, "Ülkemizin, birbiriyle uyumlu para ve maliye politikalarının itici gücüyle, büyümenin süreceğine inanıyoruz" dedi.

### İHRACATIN KATKISI BÜYÜK

Dünya ekonomisinin küçüldüğü bir

yılı rekor ihracat başarısına imza atan sektörlerin, üretim ve tedaniki gücünü göstererek güven tazelenmesini belirten Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Güllü, "Türkiye'nin bu başarılarında ihracat ailesinin katkısının büyük olduğunu vurguladı. Güllü, "Türkiye'nin büyümede öncü olmaya yeni dönemde devam edeceğine inanıyorum" dedi.

### İMALAT SANAYİİ LOKOMOTİF OLDU

Türkiye'nin 2020 yılında Çin ile birlikte G-20 ülkeleri içinde büyüme

gösterebilen iki ülkeden biri olduğunu altını çizen İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Selim Arslan, "Büyümede lokomotif, imalat sanayii oldu. Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) yılında ekonomisi de dirli çalı olmak ne kolay ne de azımsanacak bir başarıdır" dedi.

### OLUMLU YANSIR

Tüm Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜMSİAD) Başkanı Yaşar Doğan ise, büyüme rakamlarının, piyasalara da olumlu yansığının altını çizer, "2021 yılının ekonomik anlamda çok daha olumlu geçeceğinin emarelerini görüyoruz" diye konuştu.

### VAR GÜCÜMÜZLE ÇALIŞACAĞIZ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, 2021 ve sonrasında büyümenin sürdürülebilir olması için var güçleriyle çalışacaklarını bildirdi. Hisarcıklıoğlu, kapalı iş yerlerinin açılmasına yönelik müjdelerin de iş dünyasının umutlarını artıracığını dile getirdi.

### DÜNYAYA ÖRNEK BAŞARI HİKAYESİ

Sanayii Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erbil Bulut, pozitif büyüme performansını çok değerli bulduğunu belirtti. Bahçivan, "Türkiye sanayisi, zorlu koşullara rağmen, çalışan ve yöneticileriyle olmak üzere iş ve tedarik ortaklarıyla dünyaya örnek bir başarı hikayesi yazmıştır" dedi.

### ATILAN ADIMLARIN KARŞILIĞI ALINDI

Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, Türkiye'nin 2020 yılını yüzde 1,8'lik büyümeyle kapatması sonucu ve hükümetin reel sektörün ortak başarısı olduğunu ifade etti.

### CANLANMANN HABERCİSİ

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın, büyüme rakamlarının büyük bir canlanmanın habercisi olduğunu belirtti. Son çeyrekteki yüzde 5,9'luk büyümenin, Türkiye'nin potansiyelini gösterdiği olduğunu vurguladı, "2021'i yüzde 7-8 büyümeyle kapatırız" dedi.

### GELECEK İÇİN POZİTİF SİYAL

Büyüme performansının gelecek için pozitif sinyal verdiğini dile getiren Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, "Salgınla rağmen sanayide yükselen potansiyelimizin, üretim gücümüzün ve sürece adapte olma kabiliyetimizin önemini bir kez daha gördük" diye konuştu.